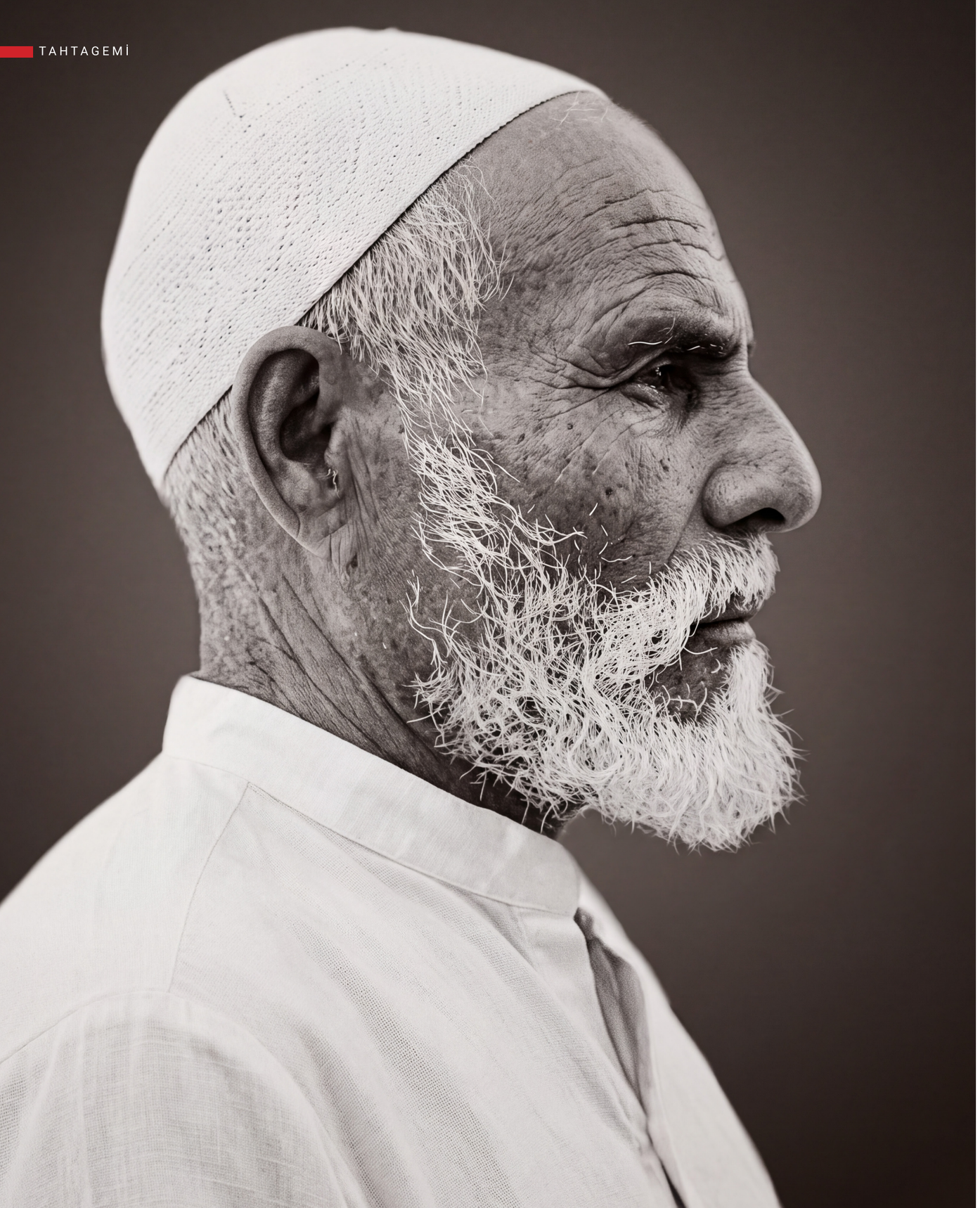

KADDAFİ'NİN TARİKAT SAVAŞLARI

Ömer Muhtar'ın laneti!

ENİS BEHİÇ

Bir albay, İtalyan sömürgecilerin astırdığı tarikatın kahramanını banknota bastırdı, filmini finanse etti, fotoğrafını yakasına taktı ama o kahramanı yetiştiren geleneği kırk iki yılda yok etti. Kaderin garip bir cilvesidir ki sonunda kendisi de Suluk'taki sahnenin tekrarına benzer bir şekilde öldürüldü.

16 Eylül 1931, Suluk.

Bingazi'nin güneyindeki İtalyan toplama kampında sabahın erken saatlerinde bir darağacı kuruldu. İtalyan idaresi, kampta tutulan yirmi bin civarındaki insanı ve bölgenin ileri gelenlerini idamı seyretmeye mecbur etti. Asılan adam yetmiş üç yaşındaydı, adı Ömer Muhtar'dı ve sekiz yıl boyunca Cebel-i Ahdar'da İtalyan ordusunu oyalamıştı.

Yaralı olarak esir alınmasının üzerinden bir hafta geçmişti. Askeri mahkeme idam kararını infazdan bir gün önce vermişti. İtalyanlar direnişin onunla birlikte biteceğini düşünüyorlardı.

Yanılmadılar: Sünûsî direnişi kısa sürede dağıldı. Ama hesaplayamadıkları başka bir şey oldu; Ömer Muhtar öldüğü gün Libya'nın kurucu figürüne dönüştü ve ondan sonra gelen her iktidar, meşruiyetini onun adıyla ölçmek zorunda kaldı.

Oysa asılan o yaşlı adam, tarikatın kurucusu değil, kadrosundan sadece bir ihtiyardı.

Ömer Muhtar bir aşiret reisi ya da meslekten asker değildi. Tarikatın kurucusu da değildi; Sünûsîyye tarikatı, onun doğumundan yirmi bir yıl önce kurulmuştu. Muhtar, tarikatın yetiştirdiği bir öğrenciydi sadece.

Eğitimi Zanzur'daki zaviyenin Kur'an okulunda başladı, ardından Cağbub'daki Sünûsî Üniversitesine gönderildi ve orada sekiz yıl boyunca dönemin önde gelen Sünûsî âlimlerinin yanında okudu. İdari kadroya girebildi.

1896 ile 1902 arasında Çad'daki Ayn Kalak zaviyesinin, 1902'den itibaren de Berka'daki Kasur zaviyesinin başında bulundu. 24 Nisan 1923'te İdris es-Sünûsî'den devraldığı görevle tarikatın askeri güçlerinin komutanı oldu ve bu görevi asıldığı güne kadar sürdürdü.

Onu direnişin başına taşıyan şey kişisel karizması kadar, arkasındaki kurumdu.

Tarikat, 1837'de Mekke'de kurulmuştu

Sünûsiyye'nin kurucusu Muhammed b. Ali es-Sünûsî, 1787'de Cezayir'in Mostaganem yakınlarında doğdu. Fas'ta Karaviyyin'de, ardından Kahire'de Ezher'de okudu; Mısır

